

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 372

van **IMMANUEL DE REUSE**

datum: 28 februari 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Groeipakket - Omkering rangen

De inwerkingtreding van het nieuwe decreet betreffende het groeipakket op 1 januari 2019 zou ontplooiings- en ontwikkelingskansen moeten bieden aan het kind. Bovendien zou het groeipakket de kinderbijslag veel efficiënter en rechtvaardiger maken. Het groeipakket zorgt ervoor dat de rangordes van de kinderen wegvallen en dat er een vast bedrag per kind uitbetaald wordt samen met extra voordelen. Het groeipakket zou vooral voordeliger zijn voor een eerste en tweede kind, maar veel minder voor een derde of vierde kind.

Aangezien het groeipakket enkel van toepassing is op kinderen geboren vanaf 1 januari 2019 zijn er een aantal overgangsmaatregelen voor de kinderen die voor 1 januari 2019 geboren zijn. Deze kinderen krijgen dezelfde basisbedragen als voordien, aangevuld met extra voordelen van het groeipakket. Om deze basisbedragen te bepalen wordt er een omkering van de rangen toegepast (art. 210, §2, Groeipakketdecreet). Deze omkering van de rangen houdt in dat nu het oudste kind het meeste kinderbijslag krijgt, in plaats van het jongste kind zoals vroeger. Bij wijziging van gezinssituatie kan dit ervoor zorgen dat een kind en bijgevolg een ouder minder kinderbijslag krijgt dan voordien. Deze beleidsbeslissing gaat in tegen de conceptnota van het groeipakket die stelt dat geen kind minder kinderbijslag mag krijgen door de nieuwe regeling. In de conceptnota wordt er gepleit om te werken met bevroren rangen en om deze dus niet om te keren.

1. Zal deze omkering van de rangen er inderdaad toe leiden dat sommige ouders fors minder kinderbijslag kunnen ontvangen voor één of meerdere kinderen dan voordien?
2. Hoeveel ouders ontvangen minder kinderbijslag dan voordien door de gevolgen van de omkering van de rangen op nieuw samengestelde gezinnen? Om hoeveel minder kinderbijslag gaat het gemiddeld?
3. Hoe verantwoordt de minister de beslissing om de rangen om te keren, gezien de plotsklapse zware financiële negatieve gevolgen voor bepaalde ouders?
4. Hoe reageert de minister op de klachten van ouders die begrijpelijkerwijze protesteren tegen deze negatieve impact van de omkering der rangen?
5. Welke initiatieven neemt de minister om tegemoet te komen aan de bezwaren ter zake van ouders die minder kinderbijslag krijgen dan voordien?
6. Wordt deze problematiek ook behandeld door het monitoringcomité dat het nieuwe decreet moet evalueren? Zo ja, wat zijn de eventuele voorlopige bevindingen ter zake en wanneer worden de conclusies verwacht?

ANTWOORD

op vraag nr. 372 van 28 februari 2020

van **IMMANUEL DE REUSE**

1. De bijslagtrekkende/begunstigde zal door de omkering van de rangen niet fors minder kinderbijslag ontvangen op het niveau van de groepering van kinderen voor wie de bijslagtrekkende/begunstigde kinderbijslag ontvangt. Maar als er gekeken wordt naar een bedrag per kind, dan is er wel een verschil mogelijk. Dit verschil speelt specifiek in dossiers van bijslagtrekkenden die kinderen hebben in meerdere dossiers. Meestal betreft dit een bijslagtrekkende met kinderen van verschillende (ex-) partners.
2. Deze cijfers zijn niet beschikbaar. Het is onmogelijk om dit op basis van de gegevens beschikbaar binnen het Groeipakket automatisch te verifiëren. Daarenboven is een effectief effect bij ouders ook zeer moeilijk in te schatten, aangezien dat ook afhankelijk is van de particuliere afspraken bij ouders. Deze gegevens zijn niet bekend bij de uitbetalingsactoren, we kunnen dan ook geen antwoord geven op deze concrete vraag.
3. De omkering van de rangen wordt verantwoord vanuit het garanderen van de verworven rechten voor de gezinnen met kinderen geboren voor 2019. De omkering van de rangen is er gekomen omwille van het bevriezen van de bedragen. Er moest een manier gevonden om het doorschuiven van de rangen te benaderen, maar met een vast bedrag per kind. Concreet: in een gezin met 3 kinderen waar rang 1, 2 en 3 betaald werd, werd onder de Algemene Kinderbijslagwet (AKBW) als een kind geen recht meer had, om het even welke rang dit kind ontving, nog slechts rang 1 en 2 uitbetaald voor de twee resterende kinderen. De hoogste rang, en dus ook het hoogste bedrag, viel dus weg. Om dit systeem te behouden, in combinatie met een vast bedrag per kind ('bevriezing van bedrag'), was het dus nodig om de rangen om te keren op niveau van de bijslagtrekkende.

Deze omkering zorgt dus globaal voor eenzelfde uitstroom van het hoogste bedrag als vroeger onder de AKBW. Dit kan ook een voordeel zijn voor een gezin, namelijk wanneer een ander kind dan het oudste als eerste geen recht meer heeft op het Groeipakket. Want dan zal het hoogste bedrag niet eerst uitstromen, maar het bedrag dat vastgeklikt was aan het kind dat geen recht meer heeft.

4. Specifiek voor nieuw-samengestelde gezinnen waarbij er afspraken zijn vastgelegd met ex-partners over de kinderbijslag van de gezamenlijke kinderen, kan er wel een verschil naar boven komen waardoor er door de ex-partners nieuwe afspraken moeten gemaakt worden en bekeken moet worden welk effect dit heeft op de onderlinge regelingen, zoals dit bijvoorbeeld ook het geval is bij wijzigingen aan (para)fiscale wetgeving. Ook dan is er vaak een impact op de inkomenspositie van ouders, waarbij dan nieuwe afspraken moeten gemaakt worden in de concrete onderhoudsregelingen. Dit fenomeen is niet uniek aan het Groeipakket.

De omkering van de rangen is een eenmalig feit, waar ouders zich kunnen op instellen, hopelijk zo veel mogelijk in der minne. Als ouders daar niet in slagen dan staan hen nog andere, juridische wegen ter beschikking. Wat overigens ook het geval is voor deze ouders wanneer ze het niet eens kunnen raken over andere inkomenswijzigingen en de gevolgen daarvan op de ouderschapsregelingen.

Wij begrijpen dat ouders hun ongenoegen uiten over het feit dat ze nu plots nieuwe afspraken moeten maken tussen elkaar. We gaan ervan uit dat (ex-)partners in het belang van hun kinderen hierover kunnen communiceren en tot een overeenstemming kunnen komen.

5. Er worden geen extra initiatieven genomen. De bedragen op het niveau van de bijslagtrekkende zijn globaal dezelfde gebleven. Afspraken over de verdeling van deze gelden zijn tussen ouders en niet met de uitbetalingsactor gemaakt. Zeker in de gevallen waar een vonnis is geveld, kan noch de overheid noch de uitbetalingsactor hier tegenin handelen op vraag van één van de ouders. Mogelijke onwenselijke gevolgen dienen dus bekeken te worden tussen de ouders die zich niet langer kunnen vinden in hun oorspronkelijk akkoord.
6. Dit wordt niet meegenomen binnen het monitoringcomité, dat opgericht is om de budgettaire impact van het Groeipakket op te volgen. De omkering van de rangen heeft geen effect op de budgetten van het Groeipakket en wordt dan ook niet opgevolgd door het monitoringcomité.